

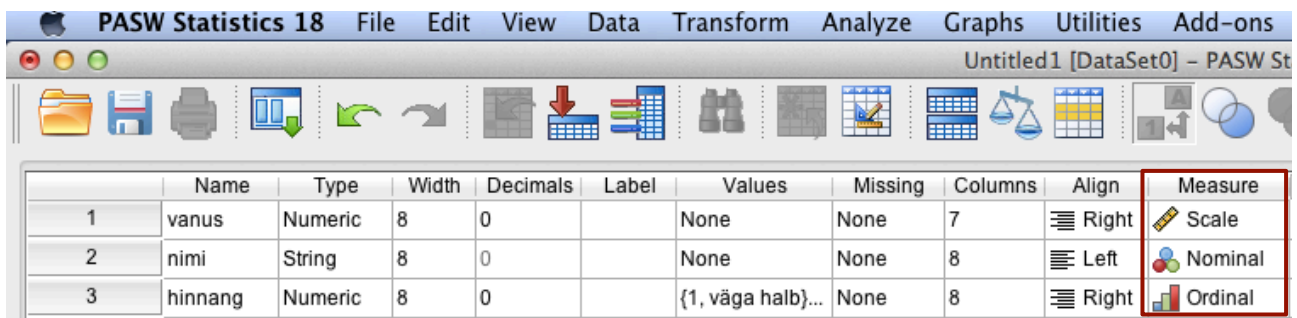
Tunnuse tüübid

Vastavalt sellele, mida me uurida tahame, kogume me andmeid kas inimeste, koolide, valgete hiirte, kalendrikuude, kartulipõldude vms kohta. Kõiki selliseid indiviide või üksusi, kelle/mille käest või kohta on me andmeid kogume, nimetatakse statistilises andmeanalüüsis **objektideks**. Andmeid koguma asudes oleme valmis mõelnud mingid neid objekte iseloomustavad omadused, mis meid huvitavad, näiteks: värvus, vanus, hind, kaal, arvamus millegi suhtes, jne – selliseid omadusi nimetatakse **muutujateks**. Omadusi, mida saab mõõta nii (või mis on juba kokku võetud nii), et iga objekti jaoks saadakse ainult üks vastus ehk üks ühik infot nimetatakse **tunnusteks**. Objektid ja tunnused peavad olema valitud enne andmete kogumist ning andmete kogumise käigus püüame saada tulemuse või vastuse iga objekti kohta kõigi meid huvitavate tunnuste lõikes - statistika terminoloogiast lähtudes on need **väärtused**. Nii võivad tunnuse „haridus“ võimalikud väärtused olla näiteks „algharidus“, „põhiharidus“, „keskharidus“ ja „kõrgharidus“, aga tunnuse „vanus“ väärtused näiteks arvud „12“, „27“, „6“, jne. (*Arvuti kasutamine uurimistöös (http://aku.opetaja.ee/)*)

Andmete analüüsi kontekstis on oluline teha vahet nelja erineva **tunnuse tüübi** vahel:

- **Nimitunnused** – tunnused, mille väärtused moodustavad kategooriad, kuid neid kategooriaid ei saa omavahel järjestada. Nt. rahvus (*eestlane, venelane, soomlane, muu*); eriala (*psühholoogia, informaatika, matemaatika, geökoloogia, sotsioloogia*).
- **Binaarsed tunnused** – tunnused, millel on vaid kaks väärtust. Nt. sugu (*mees, naine*); nõustumine (*olen nõus, ei ole nõus*).
- **Järjestustunnused** – tunnused, mille väärtused moodustavad kategooriad ning neid saab omavahel järjestada. Samas ei ole nende väärtuste vahemikud võrdsed. Nt. hinnang (*väga hea, hea, rahuldav*)
- Intervalltunnused (sh arvtunnused) – väärtused on järjestatavad ning nende väärtuste vahemikud on võrdsed. Nt. sissetulek (123€, 125€, 130€, 1500€ jne.);

SPSS programmis saab sisestatud andmeid jagada kolme tüübi/skaala vahel: nimitunnus (*Nominal*), järjestustunnus (*Ordinal*) ning intervalltunnus (*Interval*). Binaarsed tunnused kuuluvad nimitunnuste alla.

	Name	Type	Width	Decimals	Label	Values	Missing	Columns	Align	Measure
1	vanus	Numeric	8	0		None	None	7	Right	Scale
2	nimi	String	8	0		None	None	8	Left	Nominal
3	hinnang	Numeric	8	0		{1, väga halb}...	None	8	Right	Ordinal